

17.01.2020

ОБҐРУНТУВАННЯ

щодо прийняття постанови НКРЕКП «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Національної комісії регулювання електроенергетики України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (щодо приведення нормативно-правових актів у відповідність до чинного законодавства)

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) та «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон), НКРЕКП здійснює державне регулювання ринку електричної енергії.

Так, пунктом 3 частини другої статті 3 Закону про НКРЕКП визначено, що НКРЕКП здійснює державне регулювання шляхом, зокрема формування цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг та реалізації відповідної політики у випадках, коли такі повноваження надані НКРЕКП законом.

Згідно з частиною шостою статті 72 Закону, з 01.01.2019 постачання електричної енергії споживачам здійснюється за вільними цінами, крім випадків, встановлених цим Законом, а саме, постачання електроенергії споживачам постачальниками універсальних послуг та постачальниками «останньої надії».

При цьому, відповідно до абзацу дев'ятого пункту 13 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, до дати запровадження двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, балансуючого ринку постачальник універсальних послуг купує електричну енергію для постачання споживачам відповідно до Закону України «Про електроенергетику», а ціни, за якими постачальник універсальних послуг здійснює постачання електричної енергії побутовим споживачам, встановлюються НКРЕКП.

Згідно з пунктом 2 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону впровадження повномасштабного ринку електричної енергії відбулось з 01.07.2019.

Таким чином, відповідно до Закону, повноваження НКРЕКП щодо встановлення цін на електричну енергію для побутових споживачів відсутні з 01.07.2019.

Відповідно до частини другої статті 58 Закону побутові споживачі та малі непобутові споживачі мають право на отримання універсальних послуг відповідно до цього Закону.

Механізм формування цін на електричну енергію для побутових та малих непобутових споживачів під час надання універсальних послуг визначено Порядком формування цін на універсальні послуги, затвердженим постановою НКРЕКП від 05.10.2018 № 1177 (далі – Порядок № 1177).

Згідно з пунктом 2.1 глави 2 Порядку № 1177, у рамках покладання спеціальних обов'язків із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів відпуск електричної енергії побутовим споживачам здійснюється постачальником універсальних послуг за фіксованими цінами.

Постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 (зі змінами), затверджено Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – Положення).

Згідно з пунктом 3 Положення, до споживачів, яких стосуються спеціальні обов'язки, належать **побутові споживачі**.

При цьому в статті 1 Закону наведено визначення «*побутовий споживач*» – індивідуальний побутовий споживач (фізична особа, яка використовує електричну енергію для забезпечення власних побутових потреб, що не включають професійну та/або господарську діяльність) або колективний побутовий споживач (юридична особа, створена шляхом об'єднання фізичних осіб - побутових споживачів, яка розраховується за електричну енергію за показами загального розрахункового засобу обліку в обсязі електричної енергії, спожитої для забезпечення власних побутових потреб таких фізичних осіб, що не включають професійну та/або господарську діяльність).

Водночас, релігійні організації та юридичні особи, які є власниками (балансоутримувачами) майна, що використовується для компактного поселення внутрішньо переміщених осіб, які споживають електричну енергію, зокрема, на комунально-побутові потреби, згідно з визначенням, наведеним у Законі, не належать до категорії «побутовий споживач».

Крім того, статтею 7 Закону передбачено, що ціни та тарифи на ринку електричної енергії, що регулюються державою, не повинні допускати перехресного субсидіювання між користувачами системи.

Отже, з метою забезпечення реалізації Закону виникає необхідність визнати такими, що втратили чинність, наступні постанови НКРЕ та НКРЕКП:

1) від 11 березня 2010 року № 218 «Про затвердження тарифів на електричну енергію релігійних організацій» (зі змінами);

2) від 23 квітня 2012 року № 498 «Про затвердження Порядку застосування тарифів на електроенергію» (зі змінами);

3) від 30 травня 2013 року № 642 «Про підвищення якості обслуговування споживачів електричної енергії»;

4) від 26 лютого 2015 року № 220 «Про встановлення тарифів на електроенергію, що відпускається населенню» (зі змінами);

5) від 24 квітня 2017 року № 538 «Про ринкове формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім населення, на території України»;

6) від 06 червня 2017 року № 746 «Про затвердження тарифів на електричну енергію, що відпускається юридичним особам, які є власниками (балансоутримувачами) майна, що використовується для компактного поселення внутрішньо переміщених осіб».

У зв'язку з цим варто наголосити, що згідно з пунктом 7 Положення фіксована ціна на електричну енергію для побутових споживачів встановлюється Кабінетом Міністрів України. До прийняття рішення щодо встановлення фіксованої ціни така ціна застосовується *на рівні тарифів на електричну енергію для побутових споживачів (з урахуванням тарифів, диференційованих за періодами часу), які діяли станом на 30 червня 2019 року.*

Таким чином, визнання такими, що втратили чинність, постанови НКРЕКП від 26 лютого 2015 року № 220 «Про встановлення тарифів на електроенергію, що відпускається населенню» та постанови НКРЕ від 23 квітня 2012 року № 498 «Про затвердження Порядку застосування тарифів на електроенергію» *не призведе до зміни тарифів на електричну енергію для побутових споживачів (населення)*, у тому числі тарифів, диференційованих за періодами часу, до прийняття Кабінетом Міністрів України відповідного рішення.

Ураховуючи зазначене вище, на розгляд НКРЕКП виноситься питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Національної комісії регулювання електроенергетики України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Проект постанови НКРЕКП «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Національної комісії регулювання електроенергетики України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» додається.

**Заступник директора Департаменту із
регулювання відносин у сфері енергетики**

А. Огньов

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Національної комісії регулювання електроенергетики України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Національної комісії регулювання електроенергетики України від 11 березня 2010 року № 218 «Про затвердження тарифів на електричну енергію релігійних організацій», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 24 березня 2010 року за № 241/17536 (зі змінами);

постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики:

від 23 квітня 2012 року № 498 «Про затвердження Порядку застосування тарифів на електроенергію», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 23 квітня 2012 року за № 599/20912 (зі змінами);

від 30 травня 2013 року № 642 «Про підвищення якості обслуговування споживачів електричної енергії», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 06 червня 2013 року за № 905/23437;

постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг:

від 26 лютого 2015 року № 220 «Про встановлення тарифів на електроенергію, що відпускається населенню», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 02 березня 2015 року за № 231/26676;

від 24 квітня 2017 року № 538 «Про ринкове формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім населення, на території України»;

від 06 червня 2017 року № 746 «Про затвердження тарифів на електричну енергію, що відпускається юридичним особам, які є власниками (балансоутримувачами) майна, що використовується для компактного поселення внутрішньо переміщених осіб».

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк